

V Bratislave sa stretli odborníci na environmentálne záťaž z 27 krajín sveta

Projekt Osveta, práca s verejnosťou ako podpora pri riešení environmentálnych záťaž v SR, z portfólia aktuálne prebiehajúcich projektov Slovenskej agentúry životného prostredia v Banskej Bystrici, má za sebou významnú medzinárodnú aktivitu – Medzinárodnú konferenciu Contaminated Sites Bratislava 2013.

O projekte Osveta

V polovici roka 2012 začal projektový tím pracovníkov Slovenskej agentúry životného prostredia v Banskej Bystrici, zložený zo špecialistov na environmentálne záťaž, environmentálnu výchovu a informatiku, s implementáciou projektu Osveta, práca s verejnosťou ako podpora pri riešení environmentálnych záťaž v SR. Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov Kohézneho fondu Európskej únie v rámci Operačného programu Životné prostredie, prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo a opatrenia 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaž, vrátane ich odstraňovania. Projekt si stanovil za svoj hlavný cieľ zvyšovanie povedomia širokej verejnosti v oblasti problematiky riešenia environmentálnych záťaž, vrátane ich sanácií. Ukončenie početných zaujímavých aktivít projektu s tematikou environmentálnych záťaž, ktoré sú určené nielen odborníkom, ale aj laickej verejnosti s dôrazom na školskú a stredoškolskú mládež, je plánované na máj roku 2015.

Projekt Osveta, práca s verejnosťou ako podpora pri riešení environmentálnych záťaž v SR (skrátene Osveta) je ďalším z radu projektov implementovaných SAŽP, ktoré sa zaoberajú problematikou environmentálnych záťaž. Nadväzuje na predošlé 3 projekty – pilotný projekt geologickej úlohy Systematická identifikácia environmentálnych záťaž Slovenskej republiky (2006 – 2008), Regionálne štúdie hodnotenia dopadov environmentálnych záťaž na životné prostredie pre vybrané kraje (regióny) (2008 – 2010) a v súčasnosti ešte prebiehajúci projekt Dobudovanie Informačného systému environmentálnych záťaž. V súčasnej dobe je jeho najdôležitejšou aktivitou vytváranie priamych prepojení Informačného systému environmentálnych záťaž (IS EZ) s niektorými informačnými systémami verejnej správy, pričom

základ IS EZ sa vytvoril v rámci pilotného projektu už v rokoch 2006 – 2008.

Contaminated Sites Bratislava 2013

Medzinárodnú konferenciu Contaminated Sites Bratislava 2013 (International Conference Contaminated Sites 2013), ktorú organizačne zastrešila Slovenská agentúra životného prostredia pod záštitou Ministerstva životného prostredia SR, odborne garantovala sekcia geológie a prírodných zdrojov MŽP SR. Konferencia

sa stala významným medzinárodným fórom zástupcov ministerstiev, odborných organizácií, súkromných spoločností, vysokoškolských pedagógov, vedcov i výskumných pracovníkov a ostatnej odbornej verejnosti z 27 krajín. Menovite išlo, okrem Slovenskej a Českej republiky, o Arménsko, Azerbajdžan, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Indonéziu, Litovsko, Luxemburgsko, Maďarsko, Moldavsko, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rusko, Srbsko, Španielsko, Švajčiarsko, Taliansko, Uzbekistan, USA, Veľkú Britániu a Wales. Za tri dni sa na konferencii zúčastnilo spolu 261 osôb, počas 2. a tretieho dňa po 95 návštevníkov.

Konferencia prebiehala v termíne 29. – 31. mája 2013 v Hoteli TATRA na Námestí 1. mája 5 v Bratislave. Prví hostia prichádzali do hotela Tatra už v ranných hodinách v stredu 29. mája. Najdlhšiu cestu z nich meral indonézsky účastník, ktorý bol jedným z najviac a najpríjemnejšie komunikujúcich účastníkov konferencie v období jej prípravy, ktorá sa začala už v posledných mesiacoch minulého roka. Na tento deň pred hlavným programom konferencie bol pripravený sprievodný program – prehliadka mesta na vláčiku Oldtimer. Prázdne rámy na drevených maliarskych stojanoch vo foyeri konferenčnej miestnosti čakali na postery. V bočnej zasadacej miestnosti sa tesne popoludní na svojom prvom samostatnom pracovnom zasadnutí 30 členov spoločného fóra Common Forum on Contaminated Land in EU „zahryzlo“ do svojho bohatého pracovného programu.

Hlavný program konferencie bol naplánovaný na 30. a 31. mája. Účastníkov konferencie v mene organizátorov privítali a podujatie slávnostnými príhovormi v dobrej angličtine otvorili štátny tajomník MŽP SR Ing. Vojtech Ferencz, PhD., a riaditeľ Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Ing. Branislav Žec, CSc., ktorý svoj prejav začal poeticky, inšpirovaný slovami M. L. Kinga I have a dream... Mám sen o svete – o svete bez environmentálnych záťaž...

Konferencia o kontaminovaných územiach bola na Slovensku v r. 2013 už šiestou v poradí, ktorá pomenovala naliehavý problém jednotlivých členských štátov EÚ nielen v lokálnom či v regionálnom meradle, ale v súčasnosti ho už možno pripísať do rozrastajúceho sa zoznamu

Foto: MŽP SR

Štátny tajomník MŽP SR Ing. Vojtech Ferencz, PhD., riaditeľ Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Ing. Branislav Žec, CSc. a generálna riaditeľka Sekcie geológie a prírodných zdrojov MŽP SR RNDr. Vlasta Jánová, PhD. a Christian Andersen z Common Forum (Danish Regions) pri slávnostnom otvorení konferencie

Foto: J. Helma

Samostatné dvojdňové zasadnutie členov Common Forum on Contaminated Land in EU prebiehalo súběžne s konferenciou pod vedením Dominique Darmendrail, <http://www.commonforum.eu/>

Investícia do vašej budúcnosti!

Osveta, práca s verejnosťou ako podpora pri riešení environmentálnych záťaž v SR

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou/KF op | žp

SLOVENSKÁ AGENTÚRA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Foto: FAO

Skupina účastníkov konferencie z krajín zastrešených FAO pre východnú Európu a Áziu s organizátormi

Foto: P. Nathanael

Členovia Common Forum

Foto: P. Nathanael

Dominique Darmendrail, generálna sekretárka Common Forum on Contaminated Land in EU so sídlom v Paríži a štátny tajomník MŽP SR Vojtech Ferencz pri otvorení konferencie

Foto: J. Helma

Posterová sekcia konferencie bola vystavená vo foyeri

globálnych problémov našej doby. Za nosné témy konferencie boli zvolené tieto oblasti:

- legislatíva, politika a stratégie členských štátov EÚ v oblasti kontaminovaných území,
- metodológia identifikácie a inventarizácie kontaminovaných území,
- geologický prieskum kontaminovaných území,
- analýza rizík, limitné hodnoty, posudzovanie zdravotného a environmentálneho rizika,
- sanačné metódy a technológie pre riešenie kontaminovaných území,
- trvalo udržateľné riešenie kontaminovaných území.

Dôležitou súčasťou programu popri podnetných prezentáciách bola aj diskusia, ktorá nasledovala vždy bezprostredne po odznení jednotlivých príspevkov a stala sa preverkou nielen odborných znalostí jednotlivých prezentujúcich, ale aj ich pohotovosti a jazykovej zdatnosti. Aktéri podujatia pracovali dva dni v šiestich moderovaných odborných sekciami, ktoré viedli vždy po dvoja predsedajúci. V rámci agendy odznelo spolu 27 prednášok od 28 prednášajúcich pod vedením dvanástich chairmanov. Prvý blok prednášok sa týkal legislatívy a inventarizácie kontaminovaných území, ktoré platná slovenská legislatíva označuje pojmom environmentálna záťaž (environmentálne záťaž). Stav slovenskej legislatívy v oblasti environmentálnych záťaží vo svojej prezentácii priblížila generálna riaditeľka sekcie geológie a prírodných zdrojov MŽP SR RNDr. Vlasta Jánová, PhD. Na túto skupinu prednášok nadviazali príspevky s tematikou remediácií a odstraňovania environmentálnych záťaží. V tejto sekcii reprezentovali našu krajinu príspevky doc. Ing. Kataríny Dercovej, PhD. zo Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Mgr. Kataríny Földešovej zo spoločnosti SLOVNAFT, a. s., Bratislava. Musíme bez zbytočnej skromnosti konštatovať, že v tejto medzinárodnej konfrontácii naši odborníci výsledkami svojej práce obstáli nielen v oblasti výskumu a remediácií, ale aj v oblasti inventarizácie envirozáťaží. Náš Informačný systém environmentálnych záťaží nás posúva aj v súvislosti s prijatou legislatívou na popredné miesta v riešení problematiky environmentálnych záťaží v celoeurópskom meradle.

Ďalší blok tvorili prezentácie z oblasti POPs (perzistentných organických látok). Tú priniesli ako nosnú tému svojich príspevkov predovšetkým zástupcovia krajín bývalého sovietskeho bloku, ktorí v súčasnosti v tejto

oblasti spolupracujú pod hlavičkou FAO pre východnú Európu a Áziu so sídlom v Budapešti.

Okrem 6 prednáškových blokov bola súčasťou konferencie aj posterová sekcia, do ktorej sa prihlásilo 24 účastníkov konferencie. Medzi posterami sa isto nestratili príspevky trojice doktorandiek zo Slovenskej technickej univerzity – H. Dudáchovej, L. Lukáčovej a S. Murínovej. Väčšina autorov prednášok a posterov využila možnosť publikovať výsledky svojej práce v zborníku konferencie, ktorý bol vydaný v jazyku konferencie – v angličtine – v náklade 100 kusov na viac ako 200 stranách. Súčasťou zborníka sa stali aj prezentácie, približujúce vybrané lokality terénnych obhládok (Field trips), naplánovaných ako vyvrcholenie programu posledný deň konferencie.

Spríevodným podujatím, prebiehajúcim súbežne s konferenciou, bolo dvojdné zasadnutie skupiny Common Forum on Contaminated Land in EU, pracovnej skupiny na úrovni ministerstiev, zaoberajúcej sa problematikou kontaminovaných území. Skupina sa stretáva dvakrát do roka vždy na území niektorej z členských krajín EÚ. Po severoškótskom baskickom Bilbau, ktoré bolo miestom ostatného stretnutia v októbri minulého roka, bolo stretnutie v Bratislave pre jeho organizátorov veľkou výzvou už aj preto, že sa konalo súbežne s konferenciou.

Súčasťou odborného programu bol aj spoločenský a kultúrny program, v ktorom sa usporiadatelia pokúsili aspoň v čírkoch priblížiť krásu slovenského folklóru, rozmanitosť slovenskej kuchyne a ušľachtilosť slovenského vína. Náklady na túto časť konferencie sme nemohli hrať z prostriedkov EÚ, preto sme vďaka použili dary od spoločnosti Slovnaft, a. s., Bratislava a EPS, s. r. o., biotechnology z moravských Kunovic neďaleko Uherského Hradišťa. Spoločnosť Slovnaft sa rovnako vyznamenala ako výborný hosťiteľ účastníkov konferencie počas terénnej obhládky vo svojich výrobných prevádzkach vo Vlčom Hrdle.

Hoci sa symbolická brána konferencie zatvorila len pred mesiacom, tím projektu Osveta už začal pracovať na príprave ďalšieho stretnutia v oblasti kontaminovaných území. Tentoraz pôjde o stretnutie odborníkov zo Slovenska a Českej republiky. Malo by sa konať v apríli budúceho roka pod tatranskými štítmami.

Viac sa o tejto konferencii dozviete na <http://contaminated-sites.sazp.sk/>.

Ing. arch. Elena Bradiaková
Slovenská agentúra životného prostredia